

NIEMIECCY PRZEMYSŁOWCY ZA POROZUMIENIEM Z FRANCJĄ

**Przeciąganie sporu może skończyć się klęską
GOTOWI DO HONOROWEGO DLA OBYDWUCH STRON
ZAŁATWIENIA SPORU**

ESSEN, 8 września. — Jeżeli kanclerz Stresman zdecyduje się na rozpoczęcie rokowań z Francją dla załatwienia sporu o odszkodowania bez względu na stanowisko, jakie zajęć może Anglia, przemysłowcy niemieccy gotowi udzielić wydatnego poparcia usiłowaniam kanclerza w jego zamiarach ostatecznego załatwienia sporu, pod warunkiem, jeżeli zwierzchnicze prawa Niemiec do prowincji nadreńskich i zagłębia Ruhr zostaną zagwarantowane. Naród niemiecki doszedł już do przekonania, że nadszedł najwyższy czas załatwienia sporu francusko-niemieckiego. Rząd niemiecki gotowy jest do honorowego oglądania się na pomoc Anglii w obawie, aby cała sprawa nie skończyła się zupełną klęską Niemiec przez podyktowanie przez Francję takich warunków, jakie będzie uważała za stosowne.

POLSKA I STANY ZJEDNOCZONE POSIADAJĄ NAJWIĘCEJ LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ

New York ma 1,620,000 żydów, Warszawa 305,000

NEW YORK, 8 września. — Według obliczeń religijnego stowarzyszenia żydowskiego, zamieszczonych w piśmie „Year Book”, liczba żydów na całym świecie wynosi 15,000,000 osób. Z tego w Europie żyje 10,000,000 a 5 miljonów na kontynencie amerykańskim — 3,000,000 w samych Stanach Zjednoczonych.

Z podrzędnych amerykańskich największą liczbę ludności żydowskiej posiada New York — bo jeden milion sześćset mieszkańców, a następnie Chicago 225,000, Philadelphia 200,000, Boston 70,000. Według stanów rozmieszczenia ludności żydowskiej jest następujące: stan New York 1,700,000; Pennsylvania 340,000; Illinois 257,000, Massachusetts 200,000. W reszcie stanów, liczba ludności żydowskiej jest niezmiernie mała.

Z podrzędnych krajów europejskich największą liczbę ludności żydowskiej posiada Polska — 3,600,000, Ukraina, 3,000,000, Rumunia 700,000, Rosja 690,000, Niemcy 615,000; Francja i Anglia po 300,000, Turcja 100,000, Austria 100,000, Węgry 100,000, Czechosłowacja 80,000.

W New Yorku ludność żydowska stanowi blisko 30 procent ogółu ludności, — wynosząc w następujących dzielnicach: Bronx 38 procent, Manhattan 30 procent, Brooklyn 27 procent i Richmond 14 procent.

Ludność Tracji apeluje do Ligi Narodów

ZOFJA, Bułgaria, 7 września. — Kongres 600,000 uchodźców trackich przebywających w Bułgarii wystosował do Ligi Narodów prośbę, domagając się wpro wadzenia w życie ustaw o mniejszościach narodowych w Tracji. Liczne gromady uchodźców bułgarskich z Tracji Zachodniej i wschodniej nie mogą powrócić do swych domów z powodu wrogiego stanowiska zajętego przez obecnych władców Tracji — Greków i Turków.

Dwa amerykańskie okręty wojenne zatopione dla wy badania bomb zrzuconych z aeroplanu

CAPE HETTERAS, 6 września. — Po zatwierdzeniu traktatu Czworoparcowego o ograniczeniu zbrojeń na Oceanie Spokojnym, rząd St. Zjednoczonych przystąpił natychmiast do wykonywania warunków ograniczenia zbrojeń, przewidujących zniszczenie kilku okrętów wojennych i wstrzymanie budowy innych. Dla uzyskania pewnych doświadczeń wojennych, przeznaczone na rozbicie okręty wo-

jenne rząd Stanów Zjednoczonych polecił zatopić przez zarzucenie ich bombami z wysokości 3 tysięcy stóp. Przeprowadzone do świadczenia dały doskonałe rezultaty. Niegdyś wielkie okręty wojenne „Virginia” i „New Jersey” zarzucone trafami bombami lotników z wysokości 3,000 stóp zatonęły w kilku minutach dając dowód wyższości aeroplanu w walce z obrotowymi okrętami wojennymi wobec systemu budowania przeciw istniejącemu wielkim okrętom wojennym, jeszcze większych olbrzymów wojennych.

Spór grecko-włoski zostanie wycofany z przed forum Ligi Narodów

GENEWA, 8 września. — Wobec decyzji Rady Ambasadorów w sprawie sporu grecko-włoskiego, rząd grecki zamierza wycofać swoją skargę wniesioną do Ligi Narodów przeciw okupacji wysp greckich przez wojska włoskie.

Wojska włoskie wzięły do niewoli redaktora greckiego dziennika „Eleuterios”, autora artykułu „Uciekinierzy z dot Caporetto”, przeciw któremu specjalnie zapotrzebowano rząd włoski jako obrażającemu honor armii włoskiej.

Strajkierzy w cynkowych oskarżeni o gwałty

HILLSBORO, 7 września. — Strajkujący robotnicy w tutejszych cynkowych i ich sympatycy oskarżeni są o dopuszczenie się gwałtów na właścicieli cynkowych w Taylor Springs, gdzie robotnicy walczą o uznanie unionu. Urzędnicy powiatu dla zapobieżenia powtórzeniu się zaburzeń, podjęli odpowiednie środki, wysyłając dla strażenia cynkowni objętych strajkiem, odpowiedni oddział konstabli.

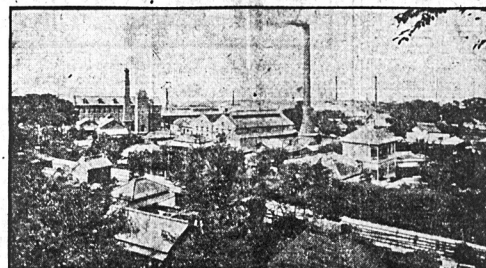
Albańczycy mieli wymordować włoską misję graniczną

ATENY, 7 września. — Trzej pasterie, którzy się przypadkowo znajdowali w pobliżu miejsca, na którym została wymordowana włoska komisja graniczna, złożyli rządowi greckiemu zapewnienie, że mordercami komisji włoskiej byli Albańczycy, przybyli umyślnie na terytorium greckie w celu dokonania mordu, po dokonaniu którego następnie uciekli przez granicę grecko-albańską. Rząd grecki wynagrodzi milion drachm nagrody za informacje wy starczające dla odnalezienia morderców.

Po strasznej katastrofie w Japonii

Z głównej ulicy w Tokio pozostały tylko gruzy i popioły.

Fabryka jedwabiu (środek rzeźny) pod gruzami, której zginęło 900 robotników.

Exekutywa Czerwonego Krzyża konferuje z japońskim ambasadorem Hanihara, jak ująć rezerwy na ten cel \$5,000,000. (Z lewej do prawej) Ambasador Hanihara, James Fieser, Herbert Hoover i Elliot Wadsworth

DZISIAJ NASTĄPI ZUPEŁNE ZACIEMNIENIE SŁOŃCA W MEKSYKU

Rząd meksykański pozwolił używać aeroplanów dla zdjęć mowania fotografii słońca

WASHINGTON, 8 września. — Dziś o godzinie 2 po południu czas „Pacific Standard Time” nastąpi zupełne zaciemnienie słońca, na skutek ustawienia się księżyca pomiędzy ziemią i słońcem. Zaciemnienie będzie widziane na linii od północnego wschodu począwszy od Kamczatki, aż do morza Karańskiego na wschodnim wybrzeżu Meksyku.

Rząd meksykański i liczne ekspedycje naukowe różnych krajów poczyniły dla największego przygotowania do przeprowadzenia szczegółowych obserwacji nie zwykłego zjawiska natury. Między innymi rząd meksykański udzielił pozwolenia na użycie aeroplanów do zdjęć fotograficznych z zaciemnionego słońca.

Dzisiaj! Dzisiaj! POSIEDZENIE Komitetu im. Józefa Piłsudskiego

w Domu Narodowym przy 8ej ulicy w New Yorku o godz. 8ej wieczór Bogdanis, sekr.

stusznym należy i nie da się straszyć Włochom w ten sposób, jak to miało miejsce z Grecją.

Zmarły prez. Harding zapisał cały majątek pozostałej żonie

MARION, O., 8 września. Przed złożony w tutejszym sądzie do zatwierdzenia testament zmarłego prezydenta Hardinga przeznaczone prawie cały majątek wartości 216,000 dolarów pozostały po zmarłym wdowie pani Florence Kling Harding. Nieznaczące sumy zmarły prez. Harding przeznaczył na cele dobroczynne i religijne.

Miasto New York złożyło 2 miliony na ofiary katastrofy w Japonii

NEW YORK, 8 września. — Wyznaczona na miasto New York kwota 1,000,000 dolarów na ofiary katastrofy w Japonii została dzisiaj podwójną przekraczając sumę 2,000,000 dolarów. Zarząd Amerykańskiego Czerwonego Krzyża w New Yorku wydał oświadczenie przeciw fałszywnym kolektorom zbierającym po ulicach składki na ofiary trzęsienia ziemi. Wielu kolektorów ulicznych aresztowanych przez policję okazywało się zwykłymi oszustami.

BOLSZEWICY TWO- RZĄ NOWĄ ARMJĘ TERYTORIALNĄ

PLANUJĄ PRZEZ TO POWIĘKSZENIE ARMII REGULARNEJ

RYGA, 8 września. — Rząd bolszewicki wydał rozkaz wzniesienia na wielkie manewry tak zwanej terytorialnej armii, tworzonej od szeregu miesięcy by się przekonać o jej wartości militarnej i skoordynowaniu jej działań z armią regularną w celu powiększenia siły bojowej armii regularnej.

Sila liczebna armii terytorialnej dochodzi do 500,000 żołnierzy i obejmuje roczniki od 1897—1900.

Pagórki zwalone w doliny

KOBE, 8 września. — Th. D. Cochrane, przedstawiciel amerykańskiej firmy rucznych obrabów w Tokio, powiadomił do Kobe z górskiej miejscowości Miyonishi, gdzie go zaskoczyła straszliwa katastrofa trzęsienia ziemi, opowiada, że podczas trzęsienia ziemi, pagórki zwały się do doliny, a doliny podnosiły się do powierzchni równin. Wrażenie to go niewyrażalnie „złamało”, było tak straszne, że wielu ludzi doświadczało pomieszczenia zmysłów w obawie, że zbliza się koniec świata, zgodnie z przepowiedniami z warietów w biblii zapowiadającymi wyrównanie się gór z dolinami.

WOLNE PAŃSTWO IRLANDJI PRZYJĘTE DO LIGI NARODÓW

Grecja i Włochy zadowolone z warunków aliantów

U STÓP ŚWIĘTEJ GÓRY JAPONSKIEJ FUDZI DAŁY SIĘ ODCZUC SIŁNE PODZIEMNE ZGRZTY

GENEWA, 9 września. — Na Zgromadzeniu Ligi Narodów miało miejsce niezwykle imponujące uroczyste przyjęcie wolnego państwa Irlandji. Komisja Ligi Narodów jednogłośnie poleciła Zgromadzeniu przyjęcie nowego członka. Przedstawiciel Anglii był pierwszym, który powiniósł przedstawić wolnego państwa Irlandji do rodziny państw.

ATENY, 9 września. — Nota aliantów zawierająca warunki Rady ambasadorów dla załatwienia sporu grecko-włoskiego otrzymana w ministerjum spraw zagranicznych została przyjęta z zadowoleniem, ze względu na paragraf przewidujący natychmiastową ewakuację wysp Korfu przez wojska włoskie z chwilą przyjęcia warunków Rady ambasadorów przez rząd grecki.

RZYM, 9 września. — Przesłana przez Radę ambasadorów rządowi włoskiemu treść warunków postawionych Grecji została przyjęta z zadowoleniem ponieważ są prawie identyczne z warunkami postawionymi Grecji przez rząd Mussoliniego.

KOBE, 9 września. — U stóp świętej góry japońskiej „Fudzi” wygasłego od wieków wulkanu dały się odczuć silne podziemne zgrzty.

Ludność zamieszkała w pobliżu, przerażona ucieka w popłochu, obawiając się katastrofy podobnej, jaka nawiedziła stolicę Tokio i okolice.

PREZ. COOLIDGE NIE MA AMBICJI O UBIEGANIE SIĘ O WYBÓR W 1924 ROKU

Zadawała się zupełnie godnością prezidenta do przyszłego terminu

SZNURY OD BIELIZNY URATOWAŁY ŻYCIE LUDZIE

NEW YORK, 8 września. — Bawie się na dachu sznury dachu czteropiętrowego budynku, pnr. 2706—8 Ave. Albert Plager, lat 16 stracił równowagę i runął w dół. Spadając na ziemię natrafił na liny, które pękały pod ciężarem jego ciała. Na wysokości pierwszego piętra został odroczony na bok i upadł na balkon, prowadzący do schodów bezpieczeństwa, gdzie go znalazł właściciel mieszkania, Oliver Jones na wpół przytomnego. Zawezwał lekarza stwierdził u szczytowej ofiary prądnok, tylko silne po tężenie i prawdopodobnie złamanie prawej nogi. Ciężko postrzałego chłopca odwieziono do szpitala.

Rząd japoński wzywa naród do zachowania spokoju

NAGASAKI, 8 września. — Premier Yamamoto wydał do narodu japońskiego odezwę z wzywaniem do zachowania spokoju, by dać dowód światu, że naród japoński nawet w obliczu olbrzymiej katastrofy, panuje nad sobą i potrafi się ratować. Odnosnie chwilowych zaburzeń, podniesionych przez emigrantów zamieszkałych w Tokio, premier wyraża nadzieję, że ci ludzie, którzy w przeszłości w masowych skarbach zbudowanych w nie krywdzenia niewinnych za niespo kójne elementy, które wywołały chwilowe zaburzenia.

JAPONSKIE ZAPASY ŻŁOTA URATOWAWE

Dzięki olbrzymim stalowo-konkretowym skarbowi pożar nie zniszczył zapasów złota

KOBE, 8 września. — Mimo straszliwej katastrofy trzęsienia ziemi, która zrównała z ziemią gmachy wszystkich banków w Tokio, nie zniszczyły skarby złota zlożonych w maszynach skarbowych zbudowanych ze stali i konkrutu zostały uratowane od zniszczenia przez trzęsienie ziemi, i wylubczy następnie pożar, zniszczył połowę miasta Tokio.

WASHINGTON, 8 września. — Fr. Starek, dyrektor wojennej korporacji finansowej ogłosił niezwykle doniosłe oświadczenie ze względu na przyszłą akcję polityczną, że prezydent Coolidge nie ma zamiaru ubiegania się o wybór na urząd prezydenta na przyszły termin 1924—1928 i zadawała pełnieniem swego urzędu do następnego terminu prezydenckiego 4-go marca 1925 roku. Prezydent Coolidge, zajęty jest wyłącznie sprawami swego urzędu i nie myśli wcale o torowaniu sobie drogi podczas zbliżających się wyborów. Największym pragnieniem prezydenta Coolidge'a jest rozwiązanie z pożytkiem dla kraju wielu piekących zagadnień, czego nie mógłby dokonać, myśląc o wyborze na urząd prezydenta w przyszłym terminie.

WROGO USPOSOBIENI SĄSIĘDZI ZAGRAŻAJĄ PAŃSTWU JUGOSŁAWII

Kwestia kroacka najdrażniejszą sprawą zagranicą

WIEDEŃ, 8 września. — Spór serbsko-włoski o panowanie na Adriatyku skoncentrowany w Fiume wymaga się z każdym dniem. Usami Włoch kierując obecnie ludźmi, którzy oskarżają gwałtownie swoich przeciwników Sforze i Orlando o zbyt po jedynakie usposobienie względem Jugosławii i godzili się na formułę bytygo prez. Woodrow Wilsona o załatwienie sporu serbsko-włoskiego. Obecny rząd premiera Mussoliniego przyjął zupełnie inną metodę postępowania względem Włoch. Zamiast pojedynczych rokowań na wzór traktatu w Rapallo i w St. Margaretta premier Mussolini przedstawił rządowi serbskiemu warunki w formie ultimatum domagając się załatwienia do nich w przeciągu piętnastu dni. Oprócz sporu z Jugosławią w obliczu coraz bardziej zagrożającej się kwestii kroackiej, która nie mniej jest groźna od sporu włosko-serbskiego.

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Mikolajki.
Dzisiaj — Pogoda.

Kurs marki polskiej, cześć: —
216,400 mkp. za dolara.

RUCH OKRETOW

Przybył do New Yorku:
Poniedziałek: Pres. Filmorea Brera.
Boerensz z Bordeaux.
Stockholm z Gottenburga.
Muenchen z Bremy.
Niedziela: Hanas z Hamburga.
Minnekahta z Londynu.
Muenchen z Bremy.
Rutitz z Liverpool.
Garmnia z Liverpool.
Odbył się w New Yorku:
Sobota: Levitman do Southampton.
Olympic do Southampton.
Tyndam do Rotterdam.
La Savole do Harra.
Garmnia do Liverpool.
President Garfield do Plymouth.
Poniedziałek: City of Lake do Port
Said.
Wrotek: Aquitania do Southampton.
America do Bremy.
Colombo do Neapoli.

Sprostowanie

W sprawozdaniu ze Zjazdu Zje
dnoczn. Śpiewaków na Wcho-
dzie zakłady się ponownie omył-
ki, które niniejszem sprostuje-
my.
Zamiast: Hoinowski, prezes —
winno być Prominski — prezes.
W ustępie: „Pierwszą nagrodę
otrzymał chór „Harmonia” z New
Yorku itd.”
Winno być: „Pierwszą nagrodę
dla chórów mekich otrzymał
chór „Harmonia” z New Yorku;
I nagrodę dla chórów miesza-
nych „Dzwon Zygmunta” z
Brooklyna i I nagrodę dla chór-
ów żeńskich „Krakowianki” z
South Brooklyna.”

Z życia „Krakowianek”

Chór „Krakowianek” z South
Brooklyna, który ma siedzibę w
Domu Narodowym p. 724 —
254 St., w pobliżu Fifth Ave.,
zakończył zbliżył się do
chórów żeńskich na konkursie
Zjednoczenia Śpiewaków Pol-
skich na Wschodzie nie ustaje
w pracy i dąży do tego, aby na
przyszłym konkursie zdobyć co-
najmniej dwie nagrody.
Wiceprezesa choru p. Zofia
Sieradzka stara się nie zar-
ty, aby utrzymać powagę chóru.
Dzielnice pomagają w jej pracy
znana z licznych występów śpie-
waczek H. Amlicka, której
piękny głos słychać i wszędzie
zachwala słuchaczy.
Nasz reporter podał, jak
wymyślił sobie rani radzić na
urządzenie balu czy koncertu,
dla jednakowoż nie udało mu
się uzyskać, gdyż ktoś nado-
dził i to zmusiło go do ucieczki.

Echo z kradzieży

Każdy człowiek był wzruszony,
gdy się dowiedział o cierpieniu
i smutku rodziców 3-miesięcznej
Lillian Mc Kenzie, skradzionej
z domu 10 sierpnia r. b. z wózka.
Ktoż pozostawiła matka na ulicy
odjeżdżając do sklepu 5-10 cen-
tów Woolwortha przy West
18 ulicy i 6 Ave.
Zbadano szereg świadków. Za-
rządzone liczne śledztwa, ale
wszystko bezskutecznie. Wczoraj
przyszło zawiadomienie ze szpi-
tala Kings County, że znajduje
się tam dziecko zupełnie podob-
ne do poszukiwanej Lillian. Ma
ono tak jak zaginiona niebieskie
oczeki, włoski jasno blond i liczy
3 lub 4 miesiące. Dzieciakowi
do wspomnianego szpitala, ale spot-
kał ich żarów, gdyż dziewczina nie
była ich.

P. Mc Kenzie w rozmowie z re-
porterami oświadcza:
„Widziałam to dziecko. Jest o-
CRITERION — Dwa razy dziennie
Wszystkie miejsca zarezerwowane
Brooklyn przy 40th Street — 3-10 i 1-10
5c, 10c, 15c, 20c, 25c, 30c, 35c, 40c, 45c, 50c, 55c, 60c, 65c, 70c, 75c, 80c, 85c, 90c, 95c, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35, 4.40, 4.45, 4.50, 4.55, 4.60, 4.65, 4.70, 4.75, 4.80, 4.85, 4.90, 4.95, 5.00, 5.05, 5.10, 5.15, 5.20, 5.25, 5.30, 5.35, 5.40, 5.45, 5.50, 5.55, 5.60, 5.65, 5.70, 5.75, 5.80, 5.85, 5.90, 5.95, 6.00, 6.05, 6.10, 6.15, 6.20, 6.25, 6.30, 6.35, 6.40, 6.45, 6.50, 6.55, 6.60, 6.65, 6.70, 6.75, 6.80, 6.85, 6.90, 6.95, 7.00, 7.05, 7.10, 7.15, 7.20, 7.25, 7.30, 7.35, 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, 7.65, 7.70, 7.75, 7.80, 7.85, 7.90, 7.95, 8.00, 8.05, 8.10, 8.15, 8.20, 8.25, 8.30, 8.35, 8.40, 8.45, 8.50, 8.55, 8.60, 8.65, 8.70, 8.75, 8.80, 8.85, 8.90, 8.95, 9.00, 9.05, 9.10, 9.15, 9.20, 9.25, 9.30, 9.35, 9.40, 9.45, 9.50, 9.55, 10.00, 10.05, 10.10, 10.15, 10.20, 10.25, 10.30, 10.35, 10.40, 10.45, 10.50, 10.55, 11.00, 11.05, 11.10, 11.15, 11.20, 11.25, 11.30, 11.35, 11.40, 11.45, 11.50, 11.55, 12.00, 12.05, 12.10, 12.15, 12.20, 12.25, 12.30, 12.35, 12.40, 12.45, 12.50, 12.55, 1.00, 1.05, 1.10, 1.15, 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60, 1.65, 1.70, 1.75, 1.80, 1.85, 1.90, 1.95, 2.00, 2.05, 2.10, 2.15, 2.20, 2.25, 2.30, 2.35, 2.40, 2.45, 2.50, 2.55, 2.60, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80, 2.85, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, 3.10, 3.15, 3.20, 3.25, 3.30, 3.35, 3.40, 3.45, 3.50, 3.55, 3.60, 3.65, 3.70, 3.75, 3.80, 3.85, 3.90, 3.95, 4.00, 4.05, 4.10, 4.15, 4.20, 4.25, 4.30, 4.35,

Helena
Mniszek

TRĘDOWATA

Powieść

(Ciąg dalszy)

(52) Machiny imponowały jakby żywe jakieś twory. Waldemar objaśniał.

Mówił dobrze, ściśle i ze znajomością rzeczy. Dysputował trochę z Tręską i ze specjalistą firmowym. Pokazywał, jakich systemów maszyny ma w Głęboczach. Stęcia była zachwycona, ale Lucia zaczęła się nudzić:

— Chodźmy już stąd. Ciągłe mi się zda, że mi jaki pas zleci na głowę i że rozdrę suknie o te żelastwa.

Przeszli do działu powozów i uprząży. Luci tu się więcej podobało.

— Waldy, kup do Słodkowic karetkę — zawołała.

— Do Słodkowic? Przecież są dwie?

— Tak, ale twoje, a ja chcę żeby mama miała swoją.

— Ma swoje lando i powóz. Jak będziesz wychodziła za mąż, to ci karetkę angielską zafunduję.

— Taką, jak w Głęboczach?

— Taką samą.

Stęcia i panna Rita oglądały damskie siodła. Jedno podobalo się najwięcej: całe z jasnego zamzu, udezkę, naczołniki i pejcz nabijane srebrem, czaprak z błękitnego aksamitu, z wyhaftowanym srebrnym szlakiem.

Panna Rita spytała o cenę. Była bardzo wygórowana, ale Waldemar osądził przeciwnie i siodło kupił.

— Czy to dla przyszłej ordynatowej?

— spytała Rita — bo ma pan pyszne siodła damskie w Głęboczach.

— To przeznaczam do Słodkowic.

— Dla kogo?

— Dla panny Stefanji.

— Ciękawam!

— Ależ ja prawie nie umiem jeździć!

— broniła się Stęcia.

— Będziemy się uczyć.

Rita zaśmiała się nerwowo.

— Pan jest dziś u wra! chevalier de la generosite! Ofiarował pan Luci karetkę, pannie Stefanji siodło, niechże pan i o mnie raczy pamiętać. Polecam się łaskawym względem.

— Dla pani wolę zaraz coś ofiarować — odpowiedział zaatakowany wesoło.

— Ciękawam!

Ordynat odszedł w inną stronę i po chwili wrócił z piękną peją wytwornej roboty, z rączką oplecioną srebrnym drutem.

— Słuszę pana — rzekł, oddając ją z ukłonem pannie Ricie.

— Dziękuję! Czy to na pana?

— Ha! jeśli zawnieź względem pani.

— Zawinił pan, ale, niestety, prawo kary nie należy do mnie.

Obeszli jeszcze kilka ciekawych działów. Byli w psim głowickim, obsługiwanym przez rój psarzykow w ciemno żółtych kurtkach, w palonych butach i pasach. Na głowach mieli płaskie brzozy czapki. Ki pawał tam skowyt, harkot, piskliwe ujadanie szczeniąt i moc głosów, po których znawcy odróżniają gatunki. Odnaczały się pięknością ras, psy gończe i char ty. Wielki dog ordynata, Pandur, chodził swobodnie w ozdóbnej, okrywanym srebrnym okryt obrzoj. Gdy wszedła Stęcia, pies pobiegł w łwich skokach i pofuła wsparł się na niej potężnymi łapami.

— Jak on pania poznał — szepnęła wzruszona tą sceną Waldemar.

— O! bo mi jesteśmy w przyjaźni!

— Chodźmy do koni! — zawołała panna Rita.

W stajniach spotkali znanych panów. Konie ordynata miały wozowienie. Przed stajnią starszy stajerny trzymał za uźdę Apolla, otoczonego gromadką znawców. Objasnienia dawał głośno koniuszy głowicki z pomocą kilku maszalerzy. Inni panowie oglądali klacze, przeprowadzane przez stajennych w ciemno-ponosowych kurtkach i białych pantoflach; ci mieli czarne buty z nakolennikami, wysokie kaszkiety ze złotem lampasem i mitrą nad paskiem. Dalej stali konie panny Rity, a wśród nich główną uwagę zwracał rosy folblut angli Buckingham. Rita mówiła, że na tego konia liczy najwięcej. Istotnie dorównywał on pięknością folblutom ordynata.

Panie, słyszysz specjalną rozmowę przy stajniach, cofnęły się. Do Waldemara podszedł jakiś wysoki po sportsmejsku ubrany pan i, zdejmując kapelusz, przemówił grzecznie:

— Panie ordynacie, chętnieśmy zapytać pana o tego ogiera Apolla. Wszak, to czysta rasa?

— Pełna krew, importowany wprost z Arabii jako żreback. Ale... wybaczy pan, że teraz mówię o tem nie mogę: jesteśmy z paniami.

— A... przepraszam, bardzo przepraszam!

— Blizszych szczegółów udzielił panom mój koniuszy i przedstawił papiery Apolla. Ale koni nie jest na sprzedaż.

Sportsmen dotknął kapelusza i cofnął się z ukłonem. Ordynat i panie obejrżeli jeszcze kilka stajni; dochodzili do obór.

— Czy byłaby pani nie są ciekawie? — zapytał Waldemar.

— O nie! — zawołała Rita — wracamy do Idalki. Zemdliły ją pewnie te wdliny.

Pani Idalka była ekspertką wędlin i serów, uproszoną przez koniela wraz z innymi paniami. Hrabina Cwilecka wprowadziła ekspertkę konfitur i win, młoda księżna z Podhorecka najrozmaitszych wódek, miodów i nalewek. Wszystkie siedziały w obszernym pawilonie wytworów wiejskich, ładnie udekorowanych. Towarzyszyły panom kilku mężczyzn. Baronowa próbowała wędlin, podawanych jej na talerzykach z kartkami producentów, i wygłaszała swe zdania.

Było prztem było żartów, ale i czysto spżarniane rozmowy. Hrabina Cwilecka z pod oku patrzyła na Stęcię i na złoście w jej rękę. Gniewał ją ordynat, towarzyszący jej „nieciekawej trójce” — li czyła w to pannie Ritę i Lucję.

— Pani Idalka, ujrzawszy ich, rzekła: — Pewnie się lepiej od nas bawicie, bo ja już jestem horriblement fatigued.

— Niech panie zmienią wędlin na konfitury, a wujeczka niech od nalewek przejdzie do serów — zartował Waldemar.

— Dobra rada! a potem ty nas będziesz cucił, bo po takiej zmianie rozchowałabym się na napewno.

— Jakże panie znajdują owe produkty?

— Są naprawdę wyborne. Zwłaszcza wędliny zasługują na uznanie.

— To dowodzi, że dobrych gospodyń u nas nie brakuje.

— Ma to dla kraju uytylitarne znaczenie.

Jeden z panów zwrócił się do Waldemara:

— O ile się nie mylę, i pan, panie ordynacie, się ekspertem.

— Tak, panie; narzędzi rolniczych, by dla i koni.

— I jak pan opinuje?

— Że maszyni i kultywatori nasze robią obzrymne postępy. Wprawdzie nie dosięgły jeszcze zagranicy, ale to wada nie ustalonego systemu, brak intensywności w wykonaniu. Wina ta ciąży i na obywatelach — odbiorcach. Znadno wierzymy w zagranicę; co zagranicę, zyskuje uznanie, a co nasze, najczęściej ironiczny śmiech. Ale śmiać się łatwo, trudniej działać.

— Więc pan przeciwny jest maszynom zagranicznym? — spytał ktoś z grupy panów.

— Bezwarunkowo, ale w naszym kraju. My powinniśmy przedewszystkiem dbać o to, aby włączyć się uprawiać własnymi narzędziami. Im więcej będziemy kładli nacisk, tem ta prędkość będzie większa. Wówczas nasze fabryki zrozumieją, że trzeba postępować, bo jest dla kogo. Zwiększy się zdolność producentów, gdy się koniunskcja rozszerzy. Lecz nie prędko to nastąpi, mamy bowiem zbyt wielu starowierców Zachodu, którzy są ślepi i głusi na nasz postęp.

Wtrącił się hrabina Cwilecka.

— Zapomina pan, że zagranica daje nam to, czego w kraju znaleźć nie możemy, każdy zaś woli zagranicę, jedwabie, niż miejscowe drelichy.

— Dobrze! ale niech pani stale kupuje drelichy i rozszerzy ich wytwórczość — młody w przenośni — a z czasem dojdziemy do jedwabów. Jest to w naszej mocy.

— To też pan stosuje u siebie swoje poglądy — szyszałam — odrzekła z ironją.

— Tak, stosuję i dobrze na tem wychodzi, a majątki moje choć mają wygląd zupełnie europejski, lecz przedewszystkiem nasze własny i tem się cieszę najwięcej. To jawny dowód, że przy dobrych chęciach rezultaty być muszą.

Jednak dawniej zagranicę pan nie pogardzał, częściej przebywając tam, niż tu.

— Nie przeczę! Niekiedy przebywałem — ale i bułalem tam. Lecz gdyby nie owe lata, nie miałbym dziś obecnego poglądu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Uczczenie pamięci zmarłej w Filadelfii Betsy Ross 23 pomocą standardu z kwiatów upamiętniającej jej grobie z polecenia T-wa „Marek Wojen”.

NA DRODZE DO KOMUNIZMU

W warszawskim „Kurjerze Porannym” czytamy interesujący artykuł tej treści:

„Katastroficzna polityka zagraniczna Polski od czasu objęcia władzy przez stronnictwa anarzystyczne spada zarówno w przepaść, odgradzającą nas już nie tylko od państw sąsiadujących z nami od południa i północy, ale od naszych sprzymierzeńców — francuzów.

Zajmowanie się mordowaniem własnych obywateli i tworzenie wojska dla rozbicia państwa wewnątrz państwa z lekceważeniem spraw międzynarodowych wykorzystując wojnę nam czynnikami zagranicę i do 8 „plag zagranicznych”, które ro podawał w „Widmach przeszłości” dochodzić dalej nowe o znaczeniu dla nas obzrymnie, bo wciągają w orbitę niepowodzeń pana Seydy Francji, która dla poparcia swojej polityki w Zagłębiu Ruhr i uzyskania osłabienia tam oporu Niemiec, zdecydowała się na zanieżenie swego desinteresu w sprawie Gdańska, pozostawiając wolną rękę Anglii i Niemcom.

Równocześnie zabiegi Stłesna osiągnęły milczącą zgodę francuzów na niestawienie przeszkód w swobodnym użyciu kapitałów niemieckich na Górnym Śląsku.

To odwracanie się powolne najpewniejszego naszego sprzymierzeńcy dzieki polityce rządów „jedynych polskich i patriotycznych” wzbudza także refleksję w dziennikach rosyjskich.

„Walki wewnętrzne jakie odbywają się w ostatnich czasach w Polsce pod protektoratem nowego rządu przyczyniły się nieznacznie do konsolidacji robotników i ludu pracującego, który przez pewny wysiłek woli potrafi teraz zaprowadzić jedyny rząd, mogący zapewnić dobrobyt klasom pracującym, a mianowicie rząd komunistyczny, któremu znakomicie sprzyja powstawanie Polski samej sobie nawet przy takiego sąsiadnika jak Francja.” — „Lwistwista” z 22-go lipca).

A dalej omawiając politykę zagraniczną i wojskową Polski „Nakanunim” pisze w następujący sposób: „W Berlinie i stojące blisko tamtejszego poselstwa rosyjskiego tak pisze:

„Obecna polityka zagraniczna Polski jest w zupełności uzależniona od prawych reakcyjistów: Stronników, Głębiskich i Lutolskich, którzy genjusza Polski marszałka Piłsudskiego zmusili do ustąpienia, aby w ten sposób utrzymać wpływy na maszy pracujące. Im gorzej, tem lepiej. Fala drożyzny jaka zalewa teraz Polskę, pojednawca stanowisko w polityce zagranicznej, wyrzeczcie się z ludźmi imperialistycznych i oddać nieprzewidywalnym w sprawach tak zw. państwa panu Bessnowi rozniegniętą temperamencie wewnątrz państwa, którego ideałem było odłączenie granic z roku 1772 marzeniem o mocarstwowej potęgę w Europie, a obecnie spadzające do roli Kopciuszka, jak się wyrażają stronniostwa opozycyjne, z którymi nikt się nie liczy. Z tego może mi być tylko zadowolony, gdyż lud pracujący w Polsce z pewnością skorzysta z bezładu burzającego i zaprowadzi wojnę i robotników, którzy zapewni im dobrobyt i spokój.

Nie zapominamy jednak, że jest to dopiero początek, nad końcem bowiem czuwa znielawiony przez obecny rząd polski i polską reakcję marszałek Piłsudski, który tak nieoczekiwanie, na pierwszy rzut oka, zaszedł z areny politycznej, a przecież ten podziemny agitator dawny zamienił się dziś w swiego generała.

Piłsudski zna Rosję nie tylko ze styczności, on zmierzył jej bezgraniczne presterzenie, własnymi

nogami, obserwował własnymi oczyma ukrytą w niej bajecką moc sil, bogactw i możliwości, własnymi uszami słyszał, co mówili w Rosji na marzenia o wkręceniu Polski Stefana Batorego.

Ten plomienisty patriota polski wie lepiej od wszystkich innych Meretkowskich czy Dmowskich lub razem ich wszystkich, że wola Polskę możnaby jeszcze pogodzić z wielką Rosją, ale wielkiej Polski nie można nigdy pogodzić z wola Rosją. Wle o doskonałe, że „od morza do morza” może rozszerzyć się tylko jedna z sąsiadów i wybór dla niego nie przedstawia żadnej trudności. To, co myśli Piłsudski, to tylko skonstrowane echo całej Polski odnotowane, z wyjątkiem tej części burżuazji i kapitalistów, która obecnie objęła władzę w Polsce celom zgnielenia manji wielkomocarstwowej Piłsudskiego i z tego powinniśmy się cieszyć.

Meretkowski powiedział, iż „nawet w zagnętnym wykładzie Piłsudskiego tkwi żołnierz i robotnik”, ale w nim nie ma ani jednej kropli robotnika, nie on istotnie tylko żołnierzem, romantykami i fanatycznym patriotą, który marzy o umocnieniu swej ojczyzny zwiększając pod względem wojskowym i głębokim rozbudzeniem patriotyzmu w masach.

Gdyby Piłsudskiemu udało się dokonać dzieła i przerobić mapę Europy Wschodniej według potężnych linii z roku 1772, nie byłoby w Polsce popularniejszego człowieka i dlatego przyjaciele może nie nasi, ale Rosji w jego własnej ojczyźnie prześcazyli się tego dzieła i genjusza Piłsudskiego i sami mu w tem przeszkadzali.

Robienie polityki Piłsudskiego przez obóz narodowo-demokratyczny w Polsce możemy powtórzyć z ulgą, pamiętając jednak, z jakim wrogiem musimy mieć do czynienia, jaka ciężka groźba zawieła nad naszą granicą zachodnią.

Objęcie władzy w Polsce przez jego wroga jest tylko „cofnięcie się na zawczasu przygotowane pozycje”, większa baka, która porusza obdzicie umysły w całej Anglii. Idzie tu rzeczywiście o jedno z najosiobliwszych zjawisk.

W Oksfordzie na murze kościoła kłociska Zławiciela zaczęto zarysowywać się coraz wyraźniej, bez udziału czyjkolwiek ręki, oblicze zniekształcone Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

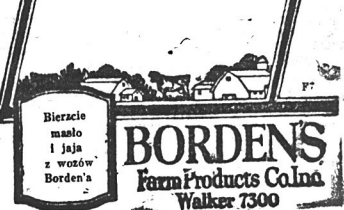
Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Widzieć znaczy wierzyć

Mleko Borden's Gatanek 'A',
im dłużej jest używane, tem
silniej przekonano o swej
wyszości i doskonałości.

KURZ JEST RZECZĄ NIEBEZPIECZNĄ

Kurz jest to jakkolwiek suchy materiał tak stary na próch, iż z łatwością w każdej chwili może się unieść w powietrze. Sam przez się nie jest szkodliwy, chociaż czasami sprawia dużo kłopotu i może nawet wyrażać szkodę materialną. Kurz uliczny może się okazać bardzo niebezpiecznym dla zdrowia dlatego, iż może mieścić w sobie wysuszone cząsteczki piwoł i innych wydzielin ludzkich. Gdy oddychamy powietrzem zakurzone, łatwo możemy się nabawić chorób organów oddechowych.

Kurz w różnych fabrykach i zakładach przemysłowych, jak np. kurz kamienny, lub żelazny, cząstki rani delikatną powłokę organów oddechowych, lub płuc, co ułatwia dostanie się do krwi zarazków szkodliwych. Częstości ołowiu, arseniku, lub żywego srebra, o które nie trudno w różnych gałęziach przemysłu i handlu, często działają na ciał ludzki jak trucizna.

Z drugiej strony kurz odgrywa bardzo pozytywną rolę i jest zupełnie normalną i niedrogą częścią składową powietrza. Bez kurzu odzież nasza byłaby zawsze wilgotna, że ścian ściekłyby ustawicznie wilgoć, a klimat nasz stałby się niezdrowy.

Kurz obecny w powietrzu zmniejsza wilgoć i pomaga do kontrolowania temperatury.

Kurz domowy, w biurach, sklepach, teatrach, kościołach,

w wagonach kolejowych i tramwajowych może zawierać w sobie zarazki suchoty, gruźlicę, lub influenzy, o ile te zarazki padły z nosa, czy gardła chorej osoby. Każdy zatem może łatwo zrozumieć, iż nieostrożne płucie jest w stanie zrobić z kurzu bardzo niebezpieczną rzecz dla zdrowia ludzkiego.

Zarazki te jednakowoż nie długo zatrzymują swą zdolność rozmnażania się (za tem wywołując choroby), jeżeli wystawione na bezpośrednie działanie promieni słonecznych. Tylko w ciemnych miejscach i w kątach żyją one długo i są niebezpieczne. Gdy dużo kurzu się nagromadzi w jakimś miejscu do tego stopnia, iż powstaje tam brud i gęz do tego miejsca słone nie dochodzi, brud ten jest ogromnie niebezpieczną rzeczą dla zdrowia.

Dokładne badania kurzu, przeprowadzone w szpitalach, gdzie leżą się pacjenci chore na suchoty, wykazały, że jeżeli pacjenci stosują się strzupiać nie do przepiółów, tygrysów ich płucia, kurz szpitalny nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa.

Największy hazard dla zdrowia przedstawia kurz wódcarski, który w wielkiej ilości na podłodze, a zwłaszcza w ciemnych miejscach i kątach, gdzie następnie zamienia się w brud.

POWRÓT Z TAJNEGO ŚWIATA

LONDYN. — „Daily Express” donosi w szeregu artykułów o fakcie, który porusza obdzicie umysły w całej Anglii. Idzie tu rzeczywiście o jedno z najosiobliwszych zjawisk.

W Oksfordzie na murze kościoła kłociska Zławiciela zaczęto zarysowywać się coraz wyraźniej, bez udziału czyjkolwiek ręki, oblicze zniekształcone Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgonem.

Rzecz przedstawia się tembardziej interesującą że tajemniczy ten wizerunek pojawił się na murze kaplicy, specjalnie poświęconej ciał zmarłego kapłana. Śnięte są co do tego wypadku różnorodne domysły i przypuszczenia.

Władzę zagrywa „Daily Express”, która wywodzi ten powstanie w ten sposób, że Di delfa, który pełnił służbę duchowną w tym kościele, a przed pewnym czasem zmarł. Rysy twarzą, jakie uwydatniły się na murze kościoła, zupełnie przypominają twarz księdza Di delfa, jak jak przedstawia ją fotografia zdjęta na krótko przed jego zgon

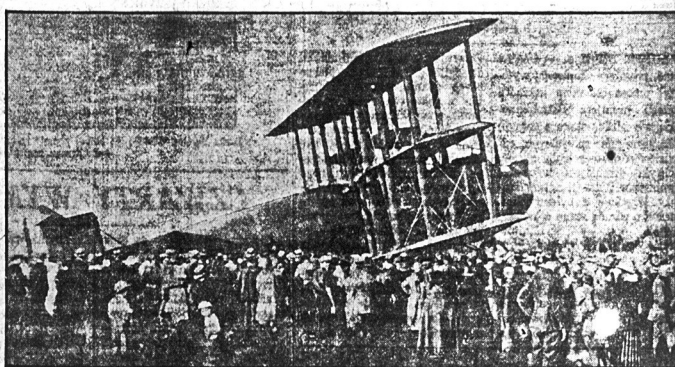
TYGODNIOWA KRONIKA ILLUSTROWANA

Syn stepów powiada, że to łatwo... Ano, spróbujcie, może się wam uda.

Artystka wodewilu i komedji Frances White przyznała się, że od dwóch lat jest żoną kupca nowojorskiego Clinton'a F. Donnelly.

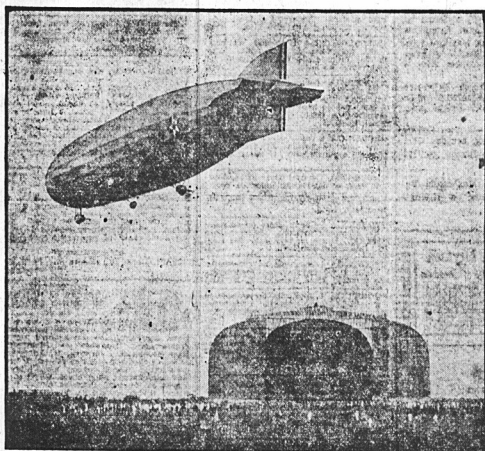
Przyjazd aeroplanu poczty lotniczej po próbnym locie z New Yorku do San Francisco.

Gdy koń „Billy Brooks” nie wziął przeszkody podczas wyścigów w Mammoth, N. J. w bardzo nieprzyjemnej sytuacji znalazł się diabeł Robert Clancy.

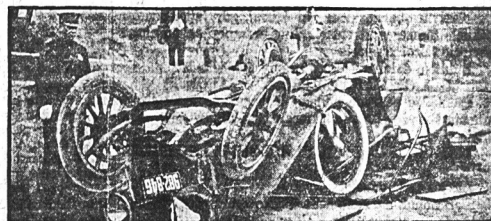
Ida French (z lewej) udała się na tournée artystyczne do Indji, towarzyszyła jej Rosalind Wright, jadąc na studia wokalne do Włoch.

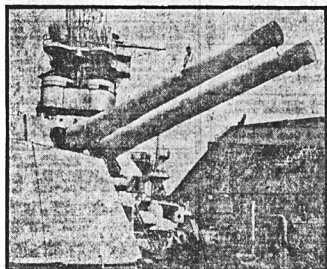
ZB-1 najnowszy amerykański balon sterowy podczas próbnego lotu w Lakewood, N. J.

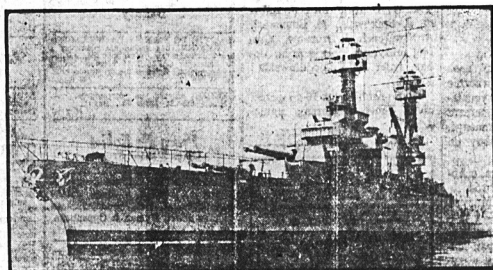
Czułym pocałunkiem został obdarzony baletmistrz Fokine udający się do Londynu po nowe laury i sławę.

Gdy samochód wakułku nieuwagi Samuela Walok era, z Bridgeport, Conn. wpadł na chodnik i uderzył w parkan, nieuwatny szofer został zabity, a samochód zdemolowany.

Sześcinalcowa armaty, w które został uzbrojony największy okręt marynarki amerykańskiej „Colorado”.

Najnowszy okręt wojenny należący do marynarki amerykańskiej „Colorado”.

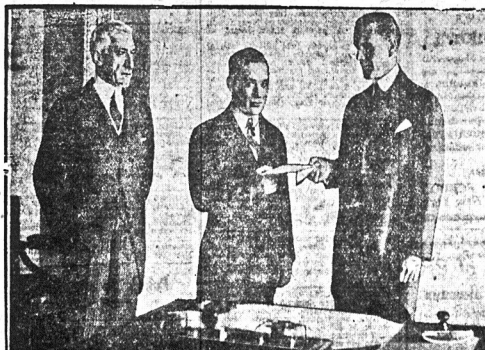
William N. Crumwell, adwokat nowojorski udał się do Paryża, aby obejrzeć wybudowany jego kostium przytułek dla ślepców.

Fit — słot albrzym, który kierował ruchem kołowym, podczas gdy policjanci sprzedawali bilety na piknik pod nazwą „Police Field Days”

Louis Cohen, którego czeka kraso elektryczne za morderstwo

Przedstawiciel Meksyku Manuel C. Teles wjechał podpisaną przez siebie umowę pokojową Sekretarzowi Stanu w Waszyngtonie Matthew E. Hauna.

Maria Noveth uciekła z domu rodziców, aby zostać artystką.

Powagą rządowe obradujące nad polepszeniem o obecnej sytuacji w Ameryce. (Z lewej w prawo) R. B. Wadleigh, zast. gubernatora Smith'a, gen. Goethals, gubernator Cox z Massachusetts, Proctor z Vermont.